

1. การบริการเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย

ระบบบริหารงบประมาณและการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในฐานะที่เป็นนิติบุคคลของรัฐ โดยมีสถานภาพเป็นหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณ ตามมาตรา 4 ย่อหน้าที่สองของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ระบุไว้ว่า ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีผลให้มหาวิทยาลัยได้รับการจัดสรรงบประมาณในฐานะหน่วยเบิกจ่ายมีอำนาจการเบิกจ่ายในฐานะกรม เพื่อมาใช้ในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในภารกิจการจัดการศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอนผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม วิจัยสืบสารโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐานและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้เงินงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับการจัดสรรแล้ว มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ตาม มาตรา 13 ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 อันประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการตามภารกิจ รายได้หรือประโยชน์จากทรัพย์สินการลงทุนต่าง และรายได้หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยกำหนดให้สภามหาวิทยาลัย มีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลกิจการด้านงบประมาณและเงินรายได้-รายจ่ายของมหาวิทยาลัย ผ่านการกำหนดนโยบาย การออกกฎระเบียบ ประกาศและข้อบังคับสำหรับมหาวิทยาลัย ดังนั้น การบริหารจัดการเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ดังนี้

1.1. การบริหารเงินงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเป็นหน่วยเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ตาม พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และแก้ไขเพิ่มเติม ถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นข้อกำหนดในกระบวนการจัดทำและจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ โดยการบริหารเงินการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้เป็นไปตาม ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2548 และ แก้ไขเพิ่มเติม ใช้เป็นข้อกำหนดในแนวทางการบริหารเงินงบประมาณที่หน่วยงานได้รับโดยจะต้องใช้จ่ายตามรายการงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายผลผลิตหรือโครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนงบประมาณ จุดเน้นของระเบียบดังกล่าว เป็นวิธีการจัดการงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่า และมี ลักษณะการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้หน่วยงานสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างยืดหยุ่นคล่องตัวสูง ใน การที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนงบประมาณ และแผนเชิงบูรณาการที่กำหนดไว้

ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเมื่อได้รับอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปีแล้ว มหาวิทยาลัย นำมาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล ภายใต้ผลผลิต แผนงาน โครงการ วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดของโครงการ และหมวดรายจ่าย เชื่อมโยงแผนการพัฒนามหาวิทยาลัย ในทุกภารกิจ

เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติกรอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน ให้ดำเนินการเบิกจ่ายภายใต้ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบด้วย

1.1.1 การดำเนินการในการบริการการเงินงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับการจัดสรรของส่วนราชการ การเบิกแทนกัน และการได้รับโอนเงินงบประมาณ ใช้ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำส่งคลัง พ.ศ. 2551 การดำเนินการในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ สามารถกระทำได้ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ไม่สามารถจ่ายในรายการที่ไม่กำหนดไว้ได้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. 2553 ระเบียบพัสดุ พ.ศ.2535 และข้อหารือ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง จากกระทรวงการคลังกำหนด

1.1.2 การตรวจสอบและการรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หน่วยงานตรวจสอบภายใน และกรมบัญชีกลาง เป็นผู้กำหนดและตรวจสอบ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 เป็นการลงโทษทางปกครอง พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มุ่งเน้นหลักการสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

1.2 การบริหารเงินงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ส่วนที่เกี่ยวกับเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย

1.2.1 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 18 (12) ว่าด้วยเกี่ยวกับอำนาจการดำเนินงาน บัญญัติว่า“มาตรา 18 สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัยและโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้...(12) ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการเงิน การจัดหารายได้และผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง”จากบทบัญญัตินี้แสดงให้เห็นถึงอำนาจของมหาวิทยาลัยในการออกกฎ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามแนวทางและกลไกของแต่ละมหาวิทยาลัย

1.2.2 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ตามความในมาตรา 13,14,15 ว่าด้วยเกี่ยวกับเงินรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ที่จะสามารถนำมาเป็นเงินรายได้ในการจัดสรรงบประมาณ คือ มาตรา 13 (1) – (6) เป็นการให้อำนาจมหาวิทยาลัยในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น และบรรดารายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย จากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญา ที่ดำเนินงานโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มาตรา 14 ว่าด้วยอำนาจในการจัดหาหรือได้รับการบริจาคอสังหาริมทรัพย์ หลังจากวันที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏประกาศใช้ ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ สามารถนำมาหารายได้ มาตรา 15 ว่าด้วยในการบริหารจัดการเงินรายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

1.2.3 ระเบียบสภามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณและการเงิน พ.ศ. 2548 เป็นระเบียบหลักในการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยภายใต้กรอบอำนาจที่ได้ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การรับและการเก็บรักษาเงิน และการรายงานการใช้จ่ายเงินและการตรวจสอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับ

งบประมาณและการเงินของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คล่องตัว มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

1.3 การดำเนินงานเบิกจ่ายเงินงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีระเบียบที่ใช้ในการดำเนินการ แยกตามแหล่งเงินงบประมาณ ดังนี้

1.3.1 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน เมื่อได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี แล้วการดำเนินการเบิกจ่าย ภายใต้ระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 กำหนดวิธีปฏิบัติการเบิกจ่ายตามระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ซึ่งเป็น การปฏิบัติตามขั้นตอนและข้อมูลที่กระทรวงการคลังกำหนด ใช้งานโดยตรงผ่านเครื่อง คอมพิวเตอร์ของกระทรวงการคลัง ตามระเบียบดังกล่าวมีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเบิกจ่าย ดังนี้

1.3.1.1 การเบิกจ่ายเงินทุกกรณีให้ระบุวัตถุประสงค์ที่จะนำเงินนั้นไปจ่ายและห้ามมิ ให้ขอเบิกเงินจนกว่าจะถึงกำหนด หรือใกล้จะถึงกำหนดจ่ายเงิน ตามที่ระบุไว้ใน ข้อ 15 ของระเบียบ เป็นการ กำหนดให้ในการขออนุมัติ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์การจ่ายที่ชัดเจน ถูกต้องตามแผนงาน โครงการ หมวดรายจ่ายที่ได้รับการอนุมัติจัดสรรในงบประมาณ ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นปีใด ให้จ่ายภายในปีนั้น หากมีความจำเป็นในการเบิกข้ามปีงบประมาณ จะต้องดำเนินการขอผันเงินงบประมาณเบิกจ่ายเหลือในปี หรือผัน เงินไว้เบิกข้ามปีงบประมาณ ก่อน จึงจะสามารถเบิกจ่ายได้

1.3.1.2 วิธีปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

- เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจของหน่วยงานทั้งเงินในงบประมาณและ เงินนอกงบประมาณเพื่อรองรับการโอนเงินจากคลัง กรณีจ่ายเงินผ่านหน่วยงาน
- นำข้อมูลหน่วยงานพร้อมบัญชีเงินฝากธนาคารสร้างเป็นข้อมูลหลักผู้ขายในระบบ GFMIS
- การเบิกจ่ายเงินจากคลังเพื่อจ่ายเงินเป็นค่าสินค้าหรือบริการ บันทึกการเบิกผ่าน ระบบ GFMIS หน่วยงานจะต้องมีขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องการเบิกประเภทค่าใช้จ่าย ผู้รับเงิน จำนวน เงิน รหัสงบประมาณการเบิกจ่าย หลักฐานประกอบการเบิก จ่ายตรงบัญชีผู้ขายภายในกำหนดเวลา

- การตรวจสอบข้อมูลการจ่ายเงินจากคลังให้กับเจ้าหน้าที่ โดยเรียกรายงานจากระบบ

1.3.1.3 การเบิกเงินสำหรับการซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือเช่าทรัพย์สินตาม ระเบียบพัสดุ มีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

- กรณีทำใบสั่งซื้อสั่งจ้าง สัญญาหรือข้อตกลง ซึ่งมีวงเงินต่ำกว่า ห้าพันบาท ไม่ต้อง ทำการจองเงินในระบบ สามารถเบิกจ่ายผ่านบัญชีของส่วนราชการเพื่อจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน หรือต้องการให้จ่ายเงินเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงิน โดยตรงก็ได้

- กรณีทำใบสั่งซื้อสั่งจ้าง สัญญาหรือข้อตกลง ซึ่งมีวงเงินตั้งแต่ ห้าพันบาท ให้ส่วน ราชการจัดทำหรือลงใบสั่งซื้อ หรือใบสั่งจ้างเพื่อทำการจองงบประมาณในระบบ โดยกรมบัญชีกลางจ่ายเงินเข้า บัญชีให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิรับเงินของส่วนราชการโดยตรง

- การดำเนินการเบิกจ่ายบันทึกเข้าระบบไม่เกิน 5 วันทำการหลังจากมีการตรวจสอบ เสร็จสิ้น

1.3.1.4 การเบิกเงินสำหรับค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการไปรษณีย์ โทรเลข ค่าบริการสื่อสาร ให้ส่วนราชการทำเบิกจากคลังจ่ายตรงเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มี สิทธิรับเงินโดยตรง

1.3.1.5 การเบิกเงินส่วนราชการสำหรับเงินสวัสดิการ ค่าตอบแทน หรือกรณีอื่นที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้เบิกเงินจากคลังจ่ายเข้าบัญชีส่วนราชการเพื่อจ่ายให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินต่อไป

1.3.1.6 การเบิกจ่ายให้กระทำเฉพาะที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งกำหนดไว้ให้จ่าย หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง และผู้มีอำนาจได้อนุมัติให้จ่ายได้ โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมมอบหมาย ตั้งแต่ระดับ 7 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ลงลายมือชื่อในหลักฐานการจ่าย หรือหลักฐานการขอรับชำระหนี้ทุกฉบับ หรือลงลายมือชื่ออนุมัติในหน้าหลักฐานการจ่ายก็ได้

1.3.1.7 การจ่ายเงินให้แก่บุคลากรของรัฐกรณีไม่สามารถรับเงินได้ให้ผู้อื่นมารับแทนให้ทำใบมอบฉันทะ ส่วนกรณีเป็นบุคคลภายนอกไม่สามารถมารับเงินได้ จะทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อื่นมารับแทนก็ได้

1.3.1.8 เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายห้ามมิให้เรียกหลักฐานการจ่ายเงินหรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อรับเงินในหลักฐานก่อนจ่ายเงิน และเมื่อจ่ายเงินให้ผู้รับเงินจะต้องมีหลักฐานการจ่าย ให้ประทับตราข้อความ จ่ายเงินแล้ว พร้อมลงลายมือชื่อรับรองการจ่าย ในหลักฐานการจ่ายทุกฉบับ บันทึกข้อมูลในระบบ เพื่อให้ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงิน ทุกสิ้นวันทำการ

1.3.2 การเบิกจ่ายเงินรายได้มหาวิทยาลัย เป็นการดำเนินการภายใต้ระเบียบสภามหาวิทยาลัย เรื่อง ระเบียบบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2557 กำหนดให้รายได้ของมหาวิทยาลัยที่ได้จากการดำเนินงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สิน เงินสด ผลประโยชน์จากราชพัสดุ และค่าปรับจากการผิดสัญญาต่อมหาวิทยาลัยให้นำมาใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ 80 ของรายได้ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณ โดยการพิจารณาอนุมัติเงินงบประมาณจากสภามหาวิทยาลัย ให้ใช้จ่ายภายในปีงบประมาณ รายจ่ายของมหาวิทยาลัยกำหนดให้จ่ายเพื่อ

1.3.2.1 รายจ่ายเพื่อการบริหารตามภารกิจของมหาวิทยาลัย

1.3.2.2 รายจ่ายเพื่อการจัดหาและพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย

1.3.2.3 รายจ่ายตามเงื่อนไขหรือวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค

1.3.2.4 รายจ่ายเพื่อสวัสดิการแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย

1.3.2.5 รายจ่ายอื่น ๆ ที่สภามหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นสมควร

หากไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายให้เสร็จสิ้นในปีงบประมาณให้ขออนุมัติจากอธิการบดีเพื่อกันวงเงินไว้เบิกเหลือในปีได้ และการเปลี่ยนแปลงรายการเบิกจ่ายใด ๆ ให้เสนออธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

ในส่วนของการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และวิธีการเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังโดยอนุโลม การส่งจ่ายเงินรายได้ ให้เป็นอำนาจของอธิการบดี หรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย โดยในการเบิกจ่ายตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ และหลักเกณฑ์ใดๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้จ่ายเงินรายได้ จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 18 ข้อ 12